

POSTANOWIENIE

23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 23 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T. sp. k. w B.

przeciwko K. sp. k. w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej T. sp. k. w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 3 czerwca 2024 r., XXIII Ga 51/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 listopada 2023 r., XV GC 1661/23, Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy oddalił powództwo dającego zlecenie o zwrot wynagrodzenia 66 420 zł ze względu na nieważność umowy o świadczenie usług.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację dającego zlecenie.

Sąd drugiej instancji ustalił, że pozwany przesłał powodowi dokument zatytułowany „zlecenie świadczenia usług doradztwa podatkowego” określający zakres usług doradztwa podatkowego, które miały być świadczone przez pozwanego powodowi. W treści powyższej oferty pozwany zawarł zapis, że zlecenie staje się umową po jego podpisaniu i przesłaniu do dającego zlecenie, a wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Powód podpisał dokument i przesłał pozwanemu mailem skan podpisanego dokumentu. Pozwany również przesłał powodowi skan podpisanego przez siebie dokumentu.

Przyjmujący zlecenie wykonywał umówione w ten sposób usługi, co do których nie były zgłaszane zastrzeżenia. Powodowy dający zlecenie zapłacił przyjmującemu zlecenie wynagrodzenie dwukrotnie po 33 210 zł, co zostało ujęte w fakturach Vat wystawionych przez przyjmującego zlecenie.

Sąd drugiej instancji uznał, że strony zawarły porozumienie co do zawarcia umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Skoro wszelkie zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności, to rygor ten został zastrzeżony także co do zawarcia umowy. Dlatego umowa przewidziana w ofercie nie została skutecznie zawarta ze względu na niedochowanie formy pisemnej. Jednak strony w sposób dorozumiany zawarły umowę o świadczenie takich samych usług za to samo wynagrodzenie, którego zapłata była świadczeniem należnym.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność, tj. naruszenie art. 76, 405 i 410 § 2 k.c. w zw. z art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. przez przeprowadzenie konwersji nieważnej umowy o świadczenie usług w umowę inną, o nieustalonej treści, i to w sytuacji, gdy umowa *pactum de forma*, której zignorowanie przez strony było źródłem nieważności umowy, nie została uchylona.

Ewentualnie skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: czy dopuszczalne jest zastąpienie przez sąd umowy nieważnej z uwagi na niezachowanie formy zastrzeżonej w trybie art. 76 k.c. umową inną, bez uprzedniego uchylecia (zmiany, rozwiązania) *pactum de forma*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W treści oferty przyjmujący zlecenie zawarł postanowienie, że oferta stanie się umową po podpisaniu przez dającego zlecenie, a wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności. Zapis o wymogu formy pisemnej *ad solemnitatem* dotyczył zmian przyszłej umowy o świadczenie usług

zawartej w formie pisemnej. Otrzymanie tej oferty mailem i odesłanie mailem skanu podpisanej oferty nie daje podstaw do przyjęcia, że strony zawarły umowę, o której stanowi art. 76 zdanie 1 k.c. (*pactum de forma*).

Sąd drugiej instancji prawidłowo uznał, że strony *per facta concludentia* zawarły umowę o świadczenie usług, o czym świadczy jej wykonywanie, a w szczególności zapłata wynagrodzenia już po świadczonej usłudze. Przez trzy lata przyjmujący zlecenie świadczył na rzecz dającego zlecenie usługi doradztwa podatkowego, których jakość nie była kwestionowana, a przyjmujący zlecenie otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie. W niniejszej sprawie nie doszło do spełnienia przez dającego zlecenie na rzecz przyjmującego zlecenie nienależnego świadczenia, bowiem strony łączyła umowa o świadczenie usług i to w jej wykonaniu zostało zapłacone wynagrodzenie.

Mimo błędnej tezy o zawarciu przez strony *pactum de forma* zaskarżony wyrok odpowiada prawu. Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(G.N.-J.)

[a.ł]